

FINANSE PUBLICZNE

Komentarz

redakcja naukowa Joanna M. Salachna, Marcin Tyniewicki

Marta Kuklo, Ewa Lotko, Grażyna Michalczuk
Anna Ostrowska, Sławomir Presnarowicz, Joanna M. Salachna
Marcin Tyniewicki, Piotr Woltanowski, Urszula K. Zawadzka-Pąk

KOMENTARZE

FINANSE PUBLICZNE

Komentarz

redakcja naukowa Joanna M. Salachna, Marcin Tyniewicki

Marta Kuklo, Ewa Lotko, Grażyna Michalczuk
Anna Ostrowska, Sławomir Presnarowicz, Joanna M. Salachna
Marcin Tyniewicki, Piotr Woltanowski, Urszula K. Zawadzka-Pąk

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 stycznia 2024 r.

Recenzentka

Prof. dr hab. Magdalena Fedorowicz

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne

Trzy kropki Joanna Maź

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Komentarze do poszczególnych artykułów ustawy napisali:

Ewa Lotko – art. 14–17, 72–75, 86–94, 247–249, 254–271

Grażyna Michalczuk – art. 39–41, 272–296

Anna Ostrowska – art. 42–47, 50–54, 126–137, 150–152, 168–170, 218–221a, 250–253

Sławomir Presnarowicz – art. 33–38b, 55–67, 196–201

Joanna M. Salachna – art. 1; art. 2 pkt 1, 2, 3.2; art. 3–7, 68–71

Joanna M. Salachna, Marta Kuklo – art. 54a

Joanna M. Salachna, Marcin Tyniewicki – art. 117–121, 125, 184–195, 202–217,
222–232, art. 233 pkt 1, art. 234–246

Marcin Tyniewicki – art. 8–13, 48, 49, 76–85, 95–102, 297

Piotr Woltanowski – art. 23–29, 146–149, 153–167a, 171–183

Urszula K. Zawadzka-Pąk – art. 2 pkt 3.1; art. 18–22, 30–32, 103–116, 122–124, 138–145,
art. 233 pkt 2

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8328-794-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Skorowidz rzeczowy	55
Wykaz skrótów	67
Przedmowa	79
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	81
Dział I	
Zasady finansów publicznych	83
Rozdział 1	
Przepisy ogólne	85
Art. 1. [Zakres regulacji].	85
1. Zakres regulacji ustawowej. Miejsce ustawy o finansach publicznych w systemie źródeł prawa finansowego	86
2. Charakter i rola przepisu	87
Art. 2. [Definicje legalne].	88
1. Uwagi ogólne	89
2. Definicje dotyczące podmiotów	89
2.1. Podmioty ze struktury SFP	89
2.2. Organizacje pozarządowe	93
3. Pozostałe definicje	93
3.1. Układ zadaniowy	93
3.2. Odrębne ustawy, środki europejskie oraz scenariusz makroekonomiczny	97
Art. 3. [Normatywne pojęcie finansów publicznych]	98
1. Definicja finansów publicznych, jej rozumienie i znaczenie	99
2. Charakter (w tym „niekompletność”) definicji. Konieczność uwzględniania regulacji dotyczących podmiotów.	100

PRZEDMOWA

Zważywszy na to, że dotychczas ukazało się wiele komentarzy do ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych, uzasadnione jest wskazanie, czym na ich tle wyróżnia się przygotowana przez nas publikacja.

Zasadami, które przyświecały pracom nad przedstawianym Państwu komentarzem, były przejrzystość oraz użyteczność. Stąd też omówienie regulacji w wielu miejscach zawiera zestawienia tabelaryczne lub schematy, tak aby ukazywane treści były zarówno bardziej czytelne, jak i optymalnie skondensowane (tam gdzie to było możliwe). Taki sposób prezentacji realizuje obydwie wspomniane zasady. Oczywiście w większości przeważa klasyczny tekst omówienia regulacji.

Użyteczność opracowania przejawia się także w przeważająco praktycznym i problemowym omówieniu przepisów, z należyтым uwzględnieniem literatury przedmiotu oraz orzecznictwem. Nie oznacza to jednak, że zmarginalizowaliśmy lub pominęliśmy analizę podstawowych konstrukcyjnie dla systemu prawa finansów publicznych kwestii ogólnych. W przypadku bowiem komentarzy do przepisów zawierających np. fundamentalne zasady prowadzenia publicznej gospodarki finansowej czy niektóre definicje (np. środków publicznych) postanowiliśmy o rozbudowaniu omówienia o aspekty teoretyczne – z uwagi na znaczenie tych regulacji dla wykładni przepisów szczegółowych.

Respektując założenia przejrzystości i użyteczności opracowania, w zasadzie zrezygnowaliśmy z prezentacji problematyki w ujęciu historycznym (ewolucji unormowań), sygnalizując je jedynie tam, gdzie – naszym zdaniem – wpływa to na interpretację przepisów. Większość bowiem dotychczas wydanych komentarzy zawiera takie elementy i zainteresowany nimi Czytelnik może do nich sięgnąć. Realizacja przyjętej koncepcji spowodowała również, z jednej strony, minimalizowanie omawiania tych zagadnień, które tylko pobocznie lub luźno wiążą się z daną analizowaną regulacją ustawy o finansach publicznych – zabieg ten ma na celu „nieobciążanie” Czytelnika mało istotną dla niego treścią. Z drugiej strony zaś w przypadku przepisów mających istotne znaczenie dla funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych akcentowane były potencjalne problemy interpretacyjne, możliwe ich rozwiązanie oraz powiązanie z innymi regulacjami.

W aspekcie techniczno-redakcyjnym ułatwieniem korzystania z komentarza ma być nie tylko klasyczne określanie tematyki omówienia w śródtytułach tekstu, ale także sporządzony indeks rzeczowy (zawarty na początku niniejszego komentarza, co jest swego rodzaju *novum*).

Ponadto warto też zwrócić uwagę, że przyjęta koncepcja publikacji ma być, choćby w części, przydatna z punktu widzenia edukacyjnego, a więc jest również kierowana do studentów, w szczególności prawa, administracji i kierunków ekonomicznych.

Mamy nadzieję, że taka konwencja komentarza, wsparta doświadczeniem praktycznym zespołu autorskiego, przypadnie Państwu do gustu i będzie pożyteczna w codziennej pracy.

W imieniu redaktorów i autorów
Joanna M. Salachna

USTAWA

z dnia 27 sierpnia 2009 r.

o finansach publicznych

(Dz.U. z 2023 r. poz. 1270; zm.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1273, poz. 1407, poz. 1429, poz. 1641, poz. 1693,
poz. 1872)

DZIAŁ I

Zasady finansów publicznych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres regulacji]

Ustawa określa:

- 1) zakres i zasady działania oraz organizację jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 2) zakres i zasady działania agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej i państwowych funduszy celowych;
- 3) zasady funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych w zakresie gospodarki finansowej;
- 4) zasady i tryb kontroli procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem;
- 5) zasady zarządzania państwowym długiem publicznym oraz procedury ostrożnościowe i sanacyjne;
- 6) zasady i tryb opracowywania oraz uchwalania Wieloletniego Planu Finansowego Państwa;
- 7) zasady i tryb opracowywania oraz uchwalania wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego;
- 8) zasady i tryb sporządzania budżetu państwa w układzie zadaniowym;
- 9) zakres i szczegółowość oraz zasady i tryb planowania, uchwalania i wykonywania budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 10) szczególne zasady rachunkowości, planowania i sprawozdawczości obowiązujące w sektorze finansów publicznych;
- 11) zasady gospodarowania środkami publicznymi pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz z innych źródeł zagranicznych;
- 12) zasady kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego oraz koordynacji kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych.

1. Zakres regulacji ustawowej. Miejsce ustawy o finansach publicznych w systemie źródeł prawa finansowego

Sformułowanie i konstrukcja komentowanego artykułu wskazuje, że określa (ustala) on przedmiotowy zakres regulacji ustawy o finansach publicznych. Tymczasem porównanie zawartego w nim wyliczenia z zawartością normatywną ustawy wskazuje, że odzwierciedla ono jedynie ogólny katalog spraw w niej uregulowanych w ujęciu przedmiotowym. Jednocześnie, niezależnie od tego, co wynikałoby ze sformułowania zakresów odnoszących się do funkcjonowania jednostek SFP (pkt 1–3), ustawa nie zawiera pełnego unormowania zasad działania w zakresie gospodarki finansowej ani też nie odnosi się do finansowych zasad funkcjonowania wszystkich rodzajów tych podmiotów (np. publicznych instytucji kultury)¹. Ponadto, wbrew temu, co wynika z pkt 4 komentowanej regulacji, ustawa o finansach publicznych zawiera jedynie szczątkowe uregulowania dotyczące kontroli finansowej (głównie kontroli budżetowej) oraz nie zawiera zasad kontroli gospodarowania mieniem (jednostek SFP) rozumianej jako kontrola gospodarcza².

Niezależnie od powyższych uwag oraz mając na względzie definicję finansów publicznych (zob. komentarz do art. 3 u.f.p.) – na tle zawartości komentowanej regulacji – uogólniając, można stwierdzić, że ustawa o finansach publicznych normuje następujące grupy zagadnień:

- podstawowe (naczelne) zasady dotyczące prowadzenia gospodarki finansowej obowiązujące jednostki SFP (w tym sprawozdawczość);
- zasady oraz tryb finansowego planowania wieloletniego na szczeblu państwa oraz j.s.t.;
- zasady procedury budżetowej (planowanie, uchwalanie i wykonywanie budżetu) oraz zasady sprawozdawczości budżetowej – na szczeblu państwa oraz j.s.t.;
- zasady gospodarowania środkami unijnymi lub z innych źródeł zagranicznych;
- zasady zarządzania w jednostkach SFP (w ramach tzw. kontroli zarządczej – zob. komentarz do art. 68 u.f.p., oraz audytu);
- zasady zarządzania długiem publicznym.

Konwencjonalnie przyjęło się uważać ustawę o finansach publicznych za kodyfikację finansów publicznych. I jakkolwiek (w sensie praktycznym) tak poniekąd jest, to na gruncie prawnym twierdzenie takie jest nieuprawnione. Zacznijmy od kwestii przedmiotowych. Mając na uwadze definicję finansów publicznych zawartą w art. 3 u.f.p. (finanse publiczne to procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowywaniem), należy zauważyć, że ustawa o finansach publicznych w istocie (tzn. poza ewentualnym określeniem zasad ogólnych bądź odesłaniem do innych ustaw) nie zawiera regulacji dotyczących gromadzenia środków publicznych. Te ostatnie znajdują się bowiem

¹ Szerzej zob. Z. Ofiarski [w:] *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, red. Z. Ofiarski, LEX 2021, art. 1;

C. Kosikowski, *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Warszawa 2011, art. 1.

² C. Kosikowski, *Ustawa o finansach...*, art. 1.

w wielu aktach ustawowych, w tym przede wszystkim w ustawach podatkowych. W tym miejscu trzeba się odwołać także do Konstytucji RP, która w odniesieniu do finansów publicznych zawiera odesłanie ustawowe o charakterze proceduralnym³, stanowiąc w art. 216 ust. 1, że środki finansowe na cele publiczne są gromadzone i wydatkowane w sposób określony w ustawie. To oznacza, że kwestie dotyczące podstawowych procesów wchodzących w zakres finansów publicznych (gromadzenie oraz rozdysponowywanie środków finansowych/pieniężnych) muszą być unormowane ustawowo. Jedną z takich ustaw jest właśnie ustawa o finansach publicznych. Zważywszy na zakres jej regulacji, można by ją nazwać ustawą systemową bądź ustrojową finansów publicznych. Z pewnością jednak (w rozumieniu materialnoprawnym) nie może być uznana za kodeks, gdyż nie zawiera kompleksowego unormowania co najmniej w odniesieniu do zasad gromadzenia środków publicznych.

Także ze względów formalnoprawnych ustawa o finansach publicznych nie może być traktowana jako kodeks. Zgodnie bowiem z dyspozycją § 19 pkt 2 ZTP ustawy, które regulują w sposób wyczerpujący obszerną dziedzinę spraw, mają określenie rzeczowe znajdujące się w tytule danej ustawy (rozpoczynające się od wyrazów „Kodeks”, „Prawo” albo „Ordy-nacja”), w pozostałych zaś przypadkach dana ustawa zawiera w tytule określenie opisowe rozpoczynające się od przyimka „o”. I z tą ostatnią sytuacją mamy do czynienia w przypadku ustawy o finansach publicznych.

Można zatem skonkludować, że ustawa o finansach publicznych jest podstawowym aktem zawierającym normatywnoprawne reguły zarządzania gromadzonymi (na odrębnych zasadach) publicznymi środkami finansowymi/pieniężnymi. Ma zatem status *lex generalis*.

2. Charakter i rola przepisu

Już choćby z dotychczasowych rozważań, w ramach których wskazano, że art. 1 u.f.p. zawiera jedynie przybliżoną specyfikację spraw unormowanych w ustawie o finansach publicznych, wynika, że komentowany przepis nie może mieć charakteru konstytucyjnego⁴. Jego treść wyraźnie wskazuje, że informuje (oznajmia) on o tym, jakie kategorie spraw zostały unormowane w ustawie. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że nie zawiera on natomiast żadnych treści normatywnych, jak np. celów czy funkcji ustawy, bądź też innych założeń, z których można byłoby wywodzić normy prawne⁵. Komentowany przepis zatem ma wyłącznie charakter informacyjny.

³ M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. P. Tuleja, LEX 2021, art. 216.

⁴ Tak też E. Ruśkowski [w:] *Finanse publiczne. Komentarz praktyczny*, red. E. Ruśkowski, J.M. Salachna, Gdańsk 2014, s. 25.

⁵ H. Dzwonkowski [w:] *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz prawno-finansowy*, red. H. Dzwonkowski, G. Gołębiowski, Warszawa 2014.

Z powyższych względów treść art. 1 u.f.p. nie koresponduje z tytułem działu I u.f.p. („Zasady finansów publicznych”), w którym został osadzony. Jakkolwiek bowiem przepis ten zawiera treść odpowiadającą – zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 1 ZTP – „przepisom ogólnym”, to z pewnością nie zawiera żadnych zasad.

Art. 2. [Definicje legalne]

Ilekróć w ustawie jest mowa o:

- 1) **Ministrze Finansów** – rozumie się przez to odpowiednio ministra właściwego do spraw budżetu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
- 2) **zarządzie jednostki samorządu terytorialnego** – rozumie się przez to również wójta, burmistrza lub prezydenta miasta;
- 3) **układzie zadaniowym** – rozumie się przez to zestawienie odpowiednio wydatków budżetu państwa lub kosztów jednostki sektora finansów publicznych sporządzone według funkcji państwa, oznaczających poszczególne obszary działań państwa, oraz:
 - a) **zadań budżetowych** grupujących wydatki według celów,
 - b) **podzadań budżetowych** grupujących działania umożliwiające realizację celów zadania, w ramach którego podzadania te zostały wyodrębnione – wraz z opisem celów tych zadań i podzadań, a także z bazowymi i docelowymi miernikami stopnia realizacji celów działalności państwa, oznaczającymi wartościowe, ilościowe lub opisowe określenie bazowego i docelowego poziomu efektów z poniesionych nakładów;
- 4) **odrębnych ustawach** – rozumie się przez to ustawy inne niż niniejsza ustawa oraz ustawa budżetowa;
- 5) **środkach europejskich** – rozumie się przez to środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 4 i 5a–5d;
- 6) **organizacjach pozarządowych** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571);
- 7) **jednostce w dziale** – rozumie się przez to jednostkę sektora finansów publicznych podległą ministrowi kierującemu określonym działem administracji rządowej lub przez niego nadzorowaną lub jednostkę sektora finansów publicznych obsługującą organ podległy ministrowi kierującemu określonym działem administracji rządowej lub przez niego nadzorowany;
- 8) **dysponencie części budżetowej** – rozumie się przez to kierowników jednostek oraz organy wymienione w art. 139 ust. 2, właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz kierowników państwowych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 114 ust. 3 pkt 2, dysponujących częściami budżetu państwa;

- 9) scenariuszu makroekonomicznym – rozumie się przez to scenariusz przedstawiający realistyczne prognozy makroekonomiczne, obejmujące w szczególności założenia dotyczące kształtowania się: podstawowych wielkości makroekonomicznych oraz celów dotyczących deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE L 145 z 10.06.2009, str. 1, z późn. zm.), państwowego długu publicznego oraz poziomu kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1.

1. Uwagi ogólne

Komentowany przepis zawiera definicje legalne części pojęć używanych w ustawie. Zgodnie z § 146 ust. 1 ZTP definicję danego określenia formułuje się, jeżeli:

- dane określenie jest wieloznaczne;
- dane określenie jest nieostre, a jest pożądane ograniczenie jego nieostrości;
- znaczenie danego określenia nie jest powszechnie zrozumiałe;
- ze względu na dziedzinę regulowanych spraw istnieje potrzeba ustalenia nowego znaczenia danego określenia.

Artykuł 2 u.f.p. będący „słowniczkiem ustawy” nie zawiera jednak niektórych podstawowych dla systemu finansów publicznych pojęć, takich jak np. finanse publiczne, deficyt budżetowy, budżet (państwa lub j.s.t.) czy środki publiczne. Część z tych zasadniczych pojęć została zdefiniowana odrębnie w przepisach ogólnych (finanse publiczne – w art. 3 u.f.p.; środki publiczne – w art. 5 u.f.p.; nadwyżka oraz deficyt SFP – w art. 7 u.f.p.), a część w poszczególnych działach i rozdziałach ustawy (np. budżet j.s.t. – w art. 211 ust. 1–3 u.f.p.).

2. Definicje dotyczące podmiotów

2.1. Podmioty ze struktury SFP

Definicja **Ministra Finansów** (art. 2 pkt 1 u.f.p.) odwołuje się do wyróżnianych w ramach administracji rządowej działów oraz ustalonej właściwości ministra kierującego danym działem. Zgodnie z art. 7 u.d.a.r. dział „budżet” obejmuje sprawy:

- opracowywania budżetu państwa, wykonywania – z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji ministra właściwego do spraw finansów publicznych – budżetu państwa, kontroli realizacji budżetu państwa oraz przygotowywania sprawozdań z wykonania budżetu państwa;
- systemu finansowania: samorządu terytorialnego, sfery budżetowej oraz bezpieczeństwa państwa;
- wynikające z zarządzania długiem publicznym.

Rozdział 2

Środki publiczne, nadwyżka i deficyt sektora finansów publicznych

Art. 5. [Środki publiczne. Daniny i inne dochody publiczne.
Przychody publiczne. Bezzwrotne środki zagraniczne]

1. Środkami publicznymi są:

- 1) dochody publiczne;
 - 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
 - 2a) środki, o których mowa w art. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225 i 412);
 - 2b) środki, o których mowa w art. 202 ust. 4;
 - 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2;
 - 4) przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych pochodzące:
 - a) ze sprzedaży papierów wartościowych,
 - b) z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego,
 - c) ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych,
 - d) z otrzymanych pożyczek i kredytów,
 - e) z innych operacji finansowych;
 - 5) przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz pochodzące z innych źródeł.
- 1a. Do przychodów budżetu państwa, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. e, zalicza się także środki przekazane z rachunków depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a, na inne rachunki Ministra Finansów.

2. Dochodami publicznymi są:

- 1) daniny publiczne, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz banków państwowych, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw;
 - 2) inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych;
 - 3) wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych;
 - 4) dochody z mienia jednostek sektora finansów publicznych, do których zalicza się w szczególności:
 - a) wpływy z umów najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - b) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
 - c) odsetki od udzielonych pożyczek i od posiadanych papierów wartościowych,
 - d) dywidendy z tytułu posiadanych praw majątkowych;
 - 5) spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz jednostek sektora finansów publicznych;
 - 6) odszkodowania należne jednostkom sektora finansów publicznych;
 - 7) kwoty uzyskane przez jednostki sektora finansów publicznych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
 - 8) dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 lit. a i b.
3. Do środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się:
- 1) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. a i b;
 - 2) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. c i d:
 - a) Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
 - b) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
 - c) Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy;
 - 3) środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych oraz Programu Środki Przejściowe;
 - 4) środki na realizację wspólnej polityki rolnej;
 - 5) środki przeznaczone na realizację:
 - a) programów w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna oraz celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg),

- b) programów, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1638/2006 z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (Dz. Urz. UE L 310 z 09.11.2006, str. 1) oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa,
 - c) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004–2009,
 - d) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2004–2009;
 - 5a) środki przeznaczone na realizację Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych 2014–2020;
 - 5b) Środki Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym i środki Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprecjacji materialnej;
 - 5c) środki pochodzące z instrumentu „Łącząc Europę”, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym instrument „Łącząc Europę”, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylającym rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz. Urz. UE L 348 z 20.12.2013, str. 129, z późn. zm.), oraz środki pochodzące z instrumentu „Łącząc Europę”, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającym instrument „Łącząc Europę” i uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 (Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 38);
 - 5d) środki pochodzące z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, przeznaczone na wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.);
 - 6) inne środki.
4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, środki publiczne niezaliczane do środków, o których mowa w ust. 3 pkt 5c i 6, oraz termin, w którym środki te powinny być wydatkowane, uwzględniając źródło ich pochodzenia, przeznaczenie oraz beneficjentów tych środków.
5. (uchylony).

1. Definiowanie środków publicznych – ujęcie teoretycznoprawne

Pojęcie środków publicznych (publicznych zasobów pieniężnych) należy do podstawowych kategorii finansów publicznych oraz prawa finansowego. Jego prawne określenie w danych warunkach i czasie może uwzględniać różne kryteria lub sposoby wyodrębniania kategorii/grupy środków publicznych z całości środków pieniężnych znajdujących się w gospodarce narodowej. Zaznaczenia wymaga, że wybór danego sposobu definiowania i jego realizacja w postaci sformułowania przepisów ustawowych ma bardzo istotne znaczenie. Przede wszystkim dlatego, że prowadzenie publicznej gospodarki finansowej (lub

Komentarz zawiera przejrzystą i wyczerpującą analizę przepisów ustawy o finansach publicznych, a także uwzględni bogatą literaturę przedmiotu oraz orzecznictwo. W celu przystępnego wyjaśnienia problematycznych zagadnień autorzy posługują się tabelami i schematami.

W publikacji omówiono m.in.:

- fundamentalne zasady prowadzenia publicznej gospodarki finansowej,
- organizację sektora finansów publicznych,
- gospodarowanie środkami europejskimi oraz innymi środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych,
- istotę i zakres planowania budżetowego i wieloletniego planowania finansowego,
- nadzór nad wykonywaniem budżetu,
- udzielanie i rozliczanie dotacji,
- cele i zasady prowadzenia kontroli zarządczej oraz audytu wewnętrznego,
- procedurę budżetową w odniesieniu do budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku przepisów mających istotne znaczenie dla funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych prezentowane są potencjalne problemy interpretacyjne, możliwe ich rozwiązania oraz powiązania z innymi regulacjami.

Autorami komentarza są pracownicy naukowo-dydaktyczni uczelni wyższych (Uniwersytetu w Białymstoku, Akademii Łomżyńskiej), w tym praktycy z zakresu finansów publicznych – radcy prawni, sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego, mediatorzy, jak również pracownicy administracji publicznej, zasiadający w szczególności w kolegiach regionalnych izb obrachunkowych oraz w komisjach orzekających w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Książka przeznaczona jest dla pracowników administracji państwowej i samorządowej, prawników (sędziów, radców prawnych, adwokatów, doradców podatkowych) oraz podmiotów komercyjnych ukierunkowanych na pozyskiwanie środków publicznych, w tym środków unijnych. Będzie cennym źródłem wiedzy dla przedstawicieli nauki oraz studentów prawa, administracji, ekonomii, zarządzania, finansów i europeistyki.

9788383287942 W01P01

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISBN 978-83-8328-794-2

9 788383 287942

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

